Հայաստանի Հանրապետության
փաստաբանների պալատի
նախագահի թեկնածու

ԱՐԱ ԶՈՀՐԱԲՅԱՆԻ

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ
ԾՐԱԳԻՐ

2013-2017

Հարգելի՛ փաստաբան,
Մոտենում է Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի նախագահի ընտրության օրը: Ես՝ որպես նախագահի թեկնածու, սույնով ներկայացնում եմ իմ նախընտրական ծրագրի հիմնադրույթները, որոնք ուղղված են մեր երկրում փաստաբանական համակարգի առաջխաղացմանը:

Արժևորելով փաստաբանների պալատի գործունեության թափանցիկությունը և միջազգային համագործակցության ակտիվացումը՝ մեծապես կարևորում եմ ինչպես յուրաքանչյուրիդ ակտիվ մասնակցությունն ընտրություններին, այնպես էլ ներգրավվածությունը Պալատի գործունեության մեջ:

Վստահ եմ, որ համատեղ ջանքերի շնորհիվ կկարողանանք զարգացնել նախորդ տարիների դրական ձեռքբերումները, արտացավ վերլուծել առկա բացթողումներն ու խնդիրները և ՀՀ փաստաբանների պալատում ապահովել նպաստավոր միջավայր՝ առողջ և մրցակցային զարգացման համար:

www.zohrabyan.am
ara@zohrabyan.am
(+374 91) 00 01 17

Արա Զոհրաբյան

Կենսագրական տվյալներ 4

Աշխատանքային գործունեություն 5

Ներածական..... 6

Փաստաբանների պալատի գործունեության խնդիրները 7

Փաստաբանների պալատի ձեռքբերումները 9

2013 – 2017 թվականների նախընտրական ծրագրի հիմնական ուղղությունները..... 10

Հանրային պաշտպանության ինստիտուտի զարգացում..... 10

Փաստաբանների իրավունքների պաշտպանություն և մասնագիտական ունակությունների բարձրացում..... 14

Փաստաբանների մասնագիտական պարտականությունների կատարման և վարքագծի կանոնագրքի դրույթների կիրարկման ապահովում 16

Պալատի կառավարման և գործունեության թափանցիկություն 17

Պալատի ինստիտուցիոնալ հզորացում 17

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Ծնվել է 1978թ. ապրիլի 12-ին, ՀՀ Երևան քաղաքում

2013թ.
պաշտպանել է թեկնածուական ատենախոսություն և ստացել իրավաբանական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան

2010թ.
մասնակցել է Միջազգային պաշտպանության կենտրոնի կազմակերպած «Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի դատավորների հետ կլոր սեղան» կրթական ծրագրին

2001թ.
ստացել է փաստաբանական գործունեության թիվ 80 արտոնագիրը

1999թ.
ստացել է իրավաբանի որակավորում՝ ավարտելով «Գլաձոր» կառավարման համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետը

Ծառայել է ՀՀ Զինված ուժերում

Ամուսնացած է, ունի երկու որդի (Արսենը՝ 7 տարեկան, Հայկը՝ 5 տարեկան):

ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ

2012թ.-այսօր
ՀՀ փաստաբանական դպրոցի դասախոս

2012թ.-այսօր
ՀՀ փաստաբանների պալատի և ՀՀ ոստիկանության միջև 08.02.2012թ. համագործակցության հուշագրի շրջանակներում ստեղծված հանձնախմբի անդամ, ՀՀ փաստաբանների պալատի համակարգող

2011թ.-այսօր
«Արևելյան գործընկերության երկրներում իրավական բարեփոխումների աջակցություն» ծրագրի փորձագետ

2010թ.-այսօր
ՀՀ փաստաբանների պալատի խորհրդին առընթեր գիտա-վերլուծական կենտրոնի համակարգող

2005թ.-այսօր
դասախոսական գործունեություն հայաստանյան մի քանի բուհերում

2002թ.-այսօր
«Զոհրաբյան և գործընկերներ» փաստաբանական գրասենյակ ՍՊԸ գլխավոր տնօրեն, նախագահ

2007–2013 (օգոստոս)թթ.
ՀՀ փաստաբանների պալատի նախագահի տեղակալ, Խորհրդի անդամ

2000 – 2002թթ.
«Զոհրաբյան և գործընկերներ» փաստաբանական գրասենյակ ՍՊԸ իրավաբան

ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ

Սույն նախընտրական ծրագիրը կազմվել է՝ հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության փաստաբանների պալատի (այսուհետ՝ Պալատ) ռազմավարության ծրագրերը:

Հայաստանի Հանրապետության դատաիրավական համակարգը գտնվում է բարեփոխումների ժամանակաշրջանում: Նշված գործընթացում ծագած խնդիրների լուծման արդիական մոտեցումներում անհրաժեշտություն է առաջանում վերանայել փաստաբանական գործունեության նկատմամբ ձևավորված դիրքորոշումը և խնդիրների լուծման մեխանիզմները:

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

2005-2013թթ. Պալատի գործունեության ընթացքում արձանագրվել են հետևյալ ներքին և արտաքին խնդիրները՝

Ներքին խնդիրներն են.

- Հանրային պաշտպանի գրասենյակի (այսուհետ՝ ՀՊԳ) ծանրաբեռնվածությունը,
- Պալատի ներկայացուցչական գրասենյակների կամ համակարգողների բացակայությունը մարզերում և տարածաշրջաններում, որը սահմանափակում է գործունեության արդյունավետությունը,
- տեղեկատվական ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառման և կառավարման ժամանակակից ծրագրերի պակասը, որով հնարավոր կլիներ ապահովել փաստաբանների արդար մասնակցությունը Պալատի կամ Փաստաբանական դպրոցի կողմից կազմակերպվող միջոցառումներին,
- մասնագիտական պրակտիկան վերլուծելու և ձեռք բերված փորձը տարածելու համար արդյունավետ միջոցների բացակայությունը,
- օրինաստեղծ գործունեությանը փաստաբանների մասնակցության ցածր մակարդակը,
- Պալատի և փաստաբանների միջև գործընկերական կապի նվազ լինելը,
- փաստաբանների մի մասի մասնագիտական հմտությունների և գիտելիքների ոչ բավարար լինելը,
- փաստաբանների նվաճումների թերի լուսաբանումը,
- փաստաբանների միջև թիմային աշխատանքի պակասը:

Արտաքին խնդիրներն են.

- փաստաբանների հարկման ռեժիմի նույնականացումը առևտրային ոլորտի տնտեսավարող սուբյեկտների հետ,
- պետության ձգտումը՝ վերահսկելու փաստաբանների մասնագիտական պրակտիկան,
- արդարադատության իրականացման և դատական անկախության ապահովման գործընթացում առաջացող բարդությունները, որոնք խոչընդոտում են փաստաբաններին՝ պատշաճ իրականացնելու իրենց մասնագիտական պարտականությունները:

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏԻ ՁԵՌՔԲԵՐՈՒՄՆԵՐԸ

Պալատի նախորդ տարիների հիմնական ձեռքբերումներն են.

- փաստաբանական հանրության համախմբումը մեկ մարմնում՝ Պալատում,
- թափանցիկության և օբյեկտիվության պայմանների ստեղծումը փաստաբանների որակավորման քննությունների ժամանակ,
- 2004 թվականին ընդունված «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, որոնցով լուծումներ ստացան օրենքի կիրարկման ժամանակ առաջացած բազմաթիվ խնդիրներ,
- գիտա-վերլուծական կենտրոնի ստեղծումը և սահմանադրական արդարադատության ոլորտում վերջինիս ակտիվ ներգրավվածությունը,
- մարզամշակութային կենտրոնի ստեղծումը, մարզական և այլ միջոցառումների կազմակերպումը փաստաբանների շրջանում,
- Փաստաբանական դպրոցի հիմնադրումը,
- փաստաբանների մասնագիտական վերապատրաստման կանոնակարգումը,
- հանրային պաշտպանների քանակի ավելացումը և անվճար իրավաբանական օգնություն ստանալու իրավունք ունեցող անձանց շրջանակների ընդլայնումը,
- Պալատին, Հանրային պաշտպանի գրասենյակին և Փաստաբանական դպրոցին համապատասխան շենքի տրամադրման և դրա վերանորոգման համար ՀՀ կառավարության կողմից համապատասխան որոշման ընդունումը և միջոցառումների ձեռնարկումը,
- մարդու իրավունքների պաշտպանության ոլորտում բազմաթիվ ծրագրերի իրականացումը:

- հանրային պաշտպանության ինստիտուտի զարգացում,
- փաստաբանների իրավունքների պաշտպանություն և մասնագիտական ունակությունների բարձրացում,
- փաստաբանների մասնագիտական պարտականությունների կատարման և վարքագծի կանոնագրքի դրույթների կիրարկման ապահովում,
- Պալատի կառավարման և գործունեության թափանցիկություն,
- Պալատի ինստիտուցիոնալ հզորացում:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

- Հանրային պաշտպանության ինստիտուտի հետագա զարգացման և բարեփոխումների իրականացման ապահովում
  - ՀՊԳ կարիքների գնահատում, որին մասնակից կարող են դառնալ պետական և այլ հաստատությունների ներկայացուցիչները, իսկ արդյունքները՝ հրապարակվել հանրության համար,
  - անվճար իրավաբանական օգնության շրջանակի հստակեցում,
  - հաշվի առնելով անձի գույքային դրությունը՝ անվճար իրավաբանական օգնության տրամադրման չափանիշների նախատեսում՝ այդ հարցի լուծման անհրաժեշտությունը պահելով պետական և միջազգային մարմինների ուշադրության կենտրոնում,
  - ՀՊԳ պաշտպանների թվաքանակի ավելացում, իսկ մարզերում շահերի բախման դեպքում լուծման եղանակների մշակում,

- ՀՊԳ պաշտպան դառնալու ընթացակարգի թափանցիկության բարձրացում և մրցակցության եղանակների նախատեսում համապատասխան ներքին իրավական ակտի նախագծման և ընդունման եղանակով,
- ՀՊԳ պաշտպանների մասնագիտացում,
- ՀՊԳ պաշտպանների դասային աստիճանների և խրախուսման եղանակների ներդնում,
- ՀՊԳ-ում ռոտացիոն համակարգի ներդնում՝ հաստիքների որոշակի տոկոսը սկսնակ փաստաբաններով համալրելու նպատակով,
- իրավաբանական օգնության դիմելու և տրամադրելու, օգնություն տրամադրող փաստաբաններին ընտրելու և նշանակելու, ծառայությունների որակի նկատմամբ վերահսկողություն և պատասխանատվություն սահմանելու կապակցությամբ ընթացակարգերի մշակում, ընդունում և կիրարկում:

- ՀՊԳ-ի հեղինակության բարձրացում
  - հանրային բնույթի միջոցառումների անցկացում, այդ թվում՝ պարբերաբար մարզային այցերի կատարում և իրավաբանական անվճար խորհրդատվության տրամադրում (բաց դռներ) լայն կամ նեղ հարցերի վերաբերյալ,
  - միջազգային կառույցների հետ հարաբերությունների հաստատում և դրամաշնորհային ծրագրերի նախագծում և իրականացում,
  - Պալատում ՀՊԳ արտաքին և միջազգային կապերի պատասխանատուի նշանակում,
  - ՀՊԳ աշխատատակիցների և պաշտպանների կողմից հոդվածների և այլ նյութերի մշակում և հրապարակում:

- ՀՊԳ պաշտպանների մասնագիտական որակների բարձրացում և շարունակական վերապատրաստման ապահովում
    - Փաստաբանական դպրոցի հետ ՀՊԳ պաշտպանների պարտադիր վերապատրաստման ծրագրերի մշակում՝ ըստ իրավունքի ճյուղերի և առավել հաճախ հանդիպող իրավական հարցերի, իսկ պաշտպանների մասնագիտացման ներմուծման դեպքում՝ ըստ համապատասխան նեղ մասնագիտացումների,
    - Փաստաբանական դպրոցի կողմից մշակված վերապատրաստման ծրագրերի իրականացում,
    - օտարերկրյա և/կամ միջազգային կազմակերպությունների հետ համատեղ վերապատրաստման դասընթացների անցկացում:
- Իրավաբանական օգնության այլընտրանքային և ՀՊԳ-ի գործունեությանն օժանդակող համակարգերի մշակում
    - բացի հանրային պաշտպաններից, անվճար իրավաբանական ծառայություններ մատուցելու պատրաստակամություն ունեցող փաստաբանների ցանցի ստեղծում, pro bono մշակույթի ժողովրդականացում, այդ մշակույթի ամրապնդմանն ուղղված միջոցառումների, խրախուսման եղանակների փնտրում (հարկային բեռի նվազեցում տրամադրված անվճար իրավաբանական օգնությանը համաչափ և այլն),
    - ՀՀ-ում բնակչությանն անվճար իրավաբանական օգնություն տրամադրող կազմակերպություններին հայտնաբերելու ուղղությամբ հետազոտության անցկացում՝ համակարգելով այդ հետազոտության արդյունքներն ըստ տրամադրվող իրավաբանական օգնության ոլորտների, ինչպես նաև նախաձեռնությունների և առաջարկությունների ներկայացում:

- ՀՊԳ-ի աշխատանքների իրականացման թափանցիկության և հաշվետվողականության բարձրացում
  - ՀՊԳ-ի կողմից եռամսյա, տարեկան հաշվետվությունների տրամադրում և Պալատի ինտերնետային կայքում դրանց տեղադրում,
  - ՀՊԳ գործունեության մոնիտորինգի իրականացում և արդյունքների հրապարակում զանգվածային լրատվամիջոցներով, ինչպես նաև Պալատի ինտերնետային կայքում,
  - Պալատի ինտերնետային կայքում ՀՊԳ-ին նվիրված առանձին ենթաբաժնի նախատեսում, որի թարմացումն իրականացվելու է ՀՊԳ համապատասխան աշխատակիցների կողմից,
  - ՀՊԳ հաջողված պատմությունների, վերջին նորությունների, ռազմավարական դատավարությունների, փաստաթղթերի, վիճակագրության և այլ նյութերի հրապարակում Պալատի կայքի ՀՊԳ-ի էջում՝ հստակ պարբերականությամբ,
  - ՀՊԳ-ի շահառուներին պաշտպանների աշխատանքը գնահատող հարցաթերթիկի տրամադրում և արդյունքների վերլուծություն:

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՄ

- Փաստաբանների իրավունքների պաշտպանության հանձնաժողովի ստեղծում
  - փաստաբանների իրավունքների իրականացման խոչընդոտների վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակում, տարածում և քննարկումների կազմակերպում,
  - հանձնաժողովի որոշումների և գործողությունների հրապարակում,
  - իրականացված միջոցառումների տարեկան զեկույցների ներկայացում:
- Հարկման ռեժիմի բարելավման միջոցառումների կազմակերպում
  - ձեռնարկատիրական գործունեության մյուս տեսակների հարկման ռեժիմից տարբերվող ռեժիմի կիրառում՝ հարկերի նվազեցման և հաշվապահական հաշվառման պարզեցման տեսանկյունից,
  - օրենսդրական փոփոխությունների լոբինգի իրականացում:
- Օրենսդրական բարեփոխումների կազմակերպում
  - փաստաբանական գործունեությանը վերաբերող օրենքների փոփոխություններ մշակող աշխատանքային խմբի ստեղծում,
  - նախագծերի հրապարակային քննարկումների իրականացում:
- Անդամավճարների չափի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումներ
  - աշխատանքային խմբի ստեղծում,
  - վերապատրաստման համար անհրաժեշտ վճարների տնտեսման և Պալատի անդամների ավելացման տենդենցի համատեքստում անդամավճարի նվազեցման վերլուծություն և իրագործում:

- Պալատի կայքում քրեական գործերով ընթերակաների բազայի ձևավորում՝ հայտնաբերելու համար «մասնագիտացված» ընթերականերին:
- Փաստաբանների վերապատրաստման համակարգի շարունակական զարգացում
  - օտարերկրյա փորձի ուսումնասիրում և տեղայնացման հնարավորությունների և կարիքների վերլուծում,
  - փաստաբանների վերապատրաստման ծրագրերի պարբերական արդիականացում,
  - վերապատրաստման գործընթացում փաստաբանների կարիքների բացահայտում և վերապատրաստման արդյունավետության գնահատում,
  - փաստաբանների վերապատրաստման ծրագրերի մշակման գործընթացում փաստաբանների, դատավորների և դատախազների դպրոցների պատրաստման և վերապատրաստման ծրագրերի համեմատական վերլուծություն և կարիքների գնահատում,
  - ՀՀ մարզերում փաստաբանների վերապատրաստման կարիքների գնահատում և հնարավորության վերլուծություն,
  - օտարերկրյա փաստաբանական դպրոցների հետ փորձի փոխանակման իրականացում:
- Փաստաբանական դպրոցի կարողությունների հզորացում
  - վերապատրաստման դասընթացներ անցկացնողների հավատարմագրման չափորոշիչների և այլ պահանջների նախատեսում և իրականացում,
  - ընդունելության և ավարտական (որակավորման) քննությունների, ինչպես նաև ընդհանուր ուսումնական գործընթացի մոնիթորինգի անցկացում, համապատասխան առաջարկությունների ձևակերպում:

ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԵՎ ՎԱՐՔԱԳԾԻ ԿԱՆՈՆԱԳՐՔԻ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐԻ ԿԻՐԱՐԿՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ

- Մասնագիտական էթիկայի չափորոշիչների բարձրացում
  - Վարքագծի կանոնագրքի դրույթների խախտման դեպքերի վերլուծության աշխատանքային խմբի ստեղծում,
  - Վարքագծի կանոնագրքի լրամշակում և արդիականացում՝ նախագծերի մշակում՝ հաշվի առնելով Վարքագծի կանոնագրքի դրույթների խախտման վերաբերյալ վերլուծությունները:
- Մասնագիտական էթիկային առնչվող հարցերի հրապարակում
  - Պալատի խորհրդի կարգապահական որոշումների հրապարակում www.advocates.am ինտերնետային կայքի միջոցով,
  - պարբերաբար (տարին մեկ անգամ) վարքագծի հարցերի վերաբերյալ համաժողովի կազմակերպում:
- Պալատի խորհրդի կարգապահական որոշումների և գործը նախապատրաստող անձանց եզրակացությունների ուսումնասիրություն և միասնական պրակտիկայի ձևավորում
  - միասնական պրակտիկայի ձևավորման համար անհրաժեշտ թեմաների շրջանակի որոշում,
  - տարբեր ձևաչափերով էթիկայի հարցերի թեմատիկ քննարկումների կազմակերպում միասնական պրակտիկայի խթանման համար,
  - միասնական պրակտիկայի ամփոփում:

ՊԱԼԱՏԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԵՎ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԹԱՓԱՆՑԻԿՈՒԹՅՈՒՆ

- Պալատի խորհրդի նիստերին առցանց հետևելու համակարգի ներդնում:
- Եռամսյակային կտրվածքով Պալատի կայքում ֆինանսական հոսքերի՝ մուտքերի և ծախսերի մասին տեղեկատվության հրապարակում:
- Պալատի կայքում նախատեսվող տեղական և արտասահմանյան գործուղումների մասին տեղեկությունների հրապարակում՝ ապահովելով հնարավորինս մեծ քանակությամբ փաստաբանների ընդգրկվածությունը, ինչպես նաև կառավարման ժամանակակից ծրագրերի ներդնում, որով հնարավոր կլինի ապահովել փաստաբանների արդար մասնակցությունը Պալատի կողմից կազմակերպվող միջոցառումներին:
- Պալատում մամլո քարտուղարի կամ պատասխանատուի դերի բարձրացում:

ՊԱԼԱՏԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻՈՆԱԼ ՀԶՈՐԱՑՈՒՄ

- Պալատի տարածաշրջանային ներկայացուցչությունների կամ համակարգողների ինստիտուտի ներդնում:
- Հասարակության հետ կապերի ընդլայնում
  - տարածքային ներկայացուցչությունների կամ համակարգողների միջոցով քաղաքացիների շրջանում իրազեկվածության բարձրացում,
  - փաստաբանների այցերի կազմակերպում մարզեր և քաղաքներ՝ քաղաքացիներին հուզող հարցերի լուսաբանման համար:
- Հանրային պաշտպանության լուսաբանում և վերլուծություն
  - հանրությանն առավել հետաքրքրող թեմաների շուրջ հոդվածների տպագրում,

    - հանրությանն առավել հետաքրքրող թեմաների շուրջ հեռուստահաղորդումների կազմակերպում,
    - Պալատում և տարածքային ներկայացուցչություններում բաց դռների անցկացում:
- Պալատի կայքի կամ սոցիալական ցանցի միջոցով քննարկումների (ֆորումների) իրականացում:
- Փաստաբանական դպրոցի դերի և ընդունելության մասին իրազեկում հնարավոր շահառուների շրջանակներում:
- Հասարակության հետ կապերի ռազմավարության մշակում
    - արտաքին աշխարհի և շահագրգիռ կողմերի հետ ունեցած Պալատի կապերի ընդլայնում և քննարկումների հաճախականության ավելացում,
    - զանգվածային լրատվամիջոցների հետ կապերի ամրապնդում,
    - Պալատի կայքի վերազինում,
    - Պալատի տեսակետների առաջխաղացման նպաստում այն հարցերի կապակցությամբ, որոնք վերաբերում են մասնագիտությանը, արդարադատության իրականացմանը, իրավական բարեփոխումներին, իրավունքի գերակայության ամրապնդմանը և այլն:
- Բացի «Փաստաբանության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված մարմիններից այլ ինքնաբուխ և ինքնավար հանձնաժողովների (օրինակ՝ երիտասարդ փաստաբանների հանձնաժողով և այլն) գաղափարի առաջխաղացում, այդ թվում աշխատանքային խմբերի ձևավորում՝ պետական տարբեր մարմինների հետ հարաբերություններում կուտակված խնդիրները քննարկելու և լուծման ուղիներ նախանշելու նպատակով:
- Փաստաբանների միջև տեղեկատվության փոխանակման որակի բարձրացում

- տեղեկատվության որակական և քանակական ցուցանիշի բարձրացում Պալատի և Փաստաբանական դպրոցի պաշտոնական կայքերի միջոցով,
- կայքում համապատասխան ցանցի ստեղծում, որը հասանելի կլինի բոլոր փաստաբաններին և ի թիվս այլ նպատակների հնարավորություն կընձեռի տեղեկություն ստանալ վերապատրաստում անցած ժամերի, անդամավճարների պարտքի մասին, ստանալ Պալատի վարչական մարմինների տեղեկացումները, հարցումները, վերջին նորությունները և այլն: